

Synod Information

2 2018

I öknen.

Innehåll:

- * Beträktelse Allt vad Fadern har – i rätt tid. (JN) 1.
- * Utkast till Nationaldagstal. (AL) 2.
- * Internationellt: Ett cafésamtal i London (I). (RT) 4.
- * Lokalt: Från Jönköpingsdekanatets stämma. (ST) 6.
Ur Vänbrev från Jönköpingsdekanatet. 7.
- * I Ande och Sanning - inför kyrkohandboken. (BJ) 8.
- * Hälsning fr v.ordf. (JN) 10.
- * Psalm. (GV) 12.
- * Synodråd, Vettiga präster och Debattredaktör 12-13.

Svenska kyrkans Fria Synod en medlemsorganisation
och ett nätverk, bl.a. hjälp med vettiga gudstjänster.

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

* Förbön och gåva: Plusgiro 78 05 51-8.

* Medlemsavgift 2018! Enskild 200:-
Plusgiro 780551-8.

Ny medlem: maila info@synoden.se eller ring 072-931 83 42
(v.ordf).

Adressändringar, inkl mailadress, mailas direkt till
info@synoden.se eller per post till

K Strindberg, Gröndalsvägen 110, 117 68 Stockholm.

Synod Infon till alla intresserade utan specifik
kostnad men gärna en gåva.

Betraktelse: Allt vad Fadern har – i rätt tid.

Joh 16:12-15.

Perioden mellan Kristi Himmelfärdsdag och Pingstdagen, mellan Jesu upptagande och Faderns bekräftelse genom Anden är en unik tid. Kyrkoåret lär oss att trons liv har olika nyanser i olika perioder. Redan vår egen vecka kan rymma såväl långfredagston som söndagens uppståndelseglädje. Denna särskilda tid av väntan hör också till, i vissa perioder långt längre än nio kalenderdagar.

Varje människa – på väg till dopet, eller ett förnyande av sitt dop i bikt – har en första kortare eller längre tid av bekantskap med Jesus och evangeliet. Redan här kan man tyvärr stanna i växten och inte fråga efter mer av mästaren. Men han bidar tiden.

Påskan fördjupar och förtydligar att här är Gud själv å färde. Påsktiden mellan påskmorgonen och upptagandet, är en undervisningstid av Herren själv såsom den levande och uppståndne när vi får beröra och beröras av den levande – det som synligt sker när vi tar emot Herrens kropp och blod i sakramentet.

Men så kommer den eller de tider när han inte syns och vi har fått anvisningen att vänta och be. Apostlarna och några kvinnor höll samman i bön i denna väntan med psaltarpsalmer för hela dygnet!

När bekräftelsen kommer på Pingstdagen är det inte så mycket en kunskaps- och förvissnings bekräftelse som en bekräftelse av att de själva nu är infogade som levande stenar i det andliga templet, Herrens eget hus, Faderns boning, såsom brinnande ljus i Ljuset. Det är en ofattbar gemenskap av heliga som de kallade fogas in i. Herrens eget tempel har många olika rum av människor och episoder. Herrens lärjungar får lära mer av både gammalt och nytt.

Vad vi själva möter i det närmaste är en ny slags förfallsperiod då Faderns namn hålls tillbaks. Undantag finns men detta är trenden och den går genom alla Europas kyrkor. Och vi är inte först ut. Det kan bli en kortare tid, det kan bli en längre tid.

Låt oss med och i vår syndabekännelse be om att få beröras av Anden till att se så mycket av hela Sanningen som vi kan ta in och är menade för och så fullfölja våra respektive uppgifter, I Jesu Namn och Närvaro. JN

Utkast till ett tal på Nationaldagen.

Hembygdsföreningen firar Nationaldagen den 6 juni och Ann L blev ombedd att hålla tal. Det väcker en del funderingar. Det finns begränsningar i hur man kan ta ut svängarna, men också ett tillfälle att driva viss mission och folkupplysning. Här ett utkast för eftertanke och inspiration!

En sådan dag, som idag - 6 juni, uppkommer ofta frågan vad som är **svenskt**. Det är väl ingen överdrift att säga, att debatten de senaste tio åren mer handlat om att betona vad som **inte** är svenskt och upplysa de oupplysta om detta. Köttbullarna härstammar från Turkiet, kåldolmarna kommer från Ungern och folkdansen är passé eftersom feodalsamhället är avskaffat, logdansen ett minne blott, även om Tingsgården här verkligen påminner om det slit och arbete som jordbrukare haft för vår överlevnad. Listan kan göras lång för de svenskar som av olika anledningar vill känna samhörighet kring något som existerat men som andra idag vill kalla fejk. Mycket sker av en missriktad välvilja att inte stänga ute eller exkludera människor som kommer från andra länder. Jag tror däremot inte alls att folk från andra länder har svårt att förstå att maträtter, traditioner, religion eller kultur i detta lilla land, Sverige, kan kallas svenska. De vill ju ofta dela med sig av sina länders kultur och traditioner. Där har vi människor i grunden något gemensamt – att vilja dela det som vi är stolta över och som har betydelse för oss. Vi formas alla av våra samhörigheter och vårt ursprung.

Själv känner jag mig inte så orolig eftersom den viktigaste personen för mig, Jesus Kristus, inte heller var svensk. Men ändå; Hans fridslära och budskap om nåd, har fått format mitt fäderneland till vad jag i många stycken ser som gott. Men som jag också ser att det finns en stor okunskap om och därför kanske inte längre kommer att vara den självklara grunden i vårt framtida samhällsbygge. En västerländsk humanistisk kristen grundsyn, brukar det kallas. Vi är numera ett sekulärt land men vi har fortfarande kvar korset i vår fana som vittnar om vårt lands kristna historia. Sverige är, när det gäller religion, ett udda "tvärtomland" - i det politiskt styrda, offentliga rummet, får det inte finnas någon religiös påverkan. Vi har däremot nästan total partipolitisk påverkan i Svenska kyrkan. Hon avkristnas sakta men säkert inifrån av människor som inte valts in till förtroendeuppdrag inte utifrån kyrkans tro utan på politisk grund. Kanske något att fundera över för den som aldrig tänkt kring detta tidigare. Tänka och reflektera är både viktigt och möjligt i ett fritt land. Så gör det!

Ingen kan väl ändå förneka att Sveriges Riksdag är **svensk**. Det är där, med folkets röst, som vi också stiftar de lagar som bygger vårt land. Hos oss är det demokratiskt valda representanter som formar vårt rättsväsende. Vi styrs inte av någon nyckfull diktator, ingen junta som tagit makten efter en militärkupp, inte av ett fåtal

3.

miljardärer – oligarker - eller av olika släkter, klaner som krigar och kraftmäter.

Det finns många som anser svenskt rättsväsende vara alldeles för mesigt. Kanske känns det så, när även bestraffning av tyngre brottslighet vilar på försoningens och upprättelsens grund, även om också avskräckande och förebyggande inslag ingår. Men detta tankesätt bygger ju också vår civilisation, vår kultur, vår rättstradition. Domstolar dömer och parterna har representanter som företräder dem. Ingen döms ohörd och det finns rätt att överklaga. Ett rättvist och civiliserat sätt att skipa rätt. Det optimala målet är att alla är lika inför lagen. Inget brott utan lag – inget straff utan brott. Hellre fria än fälla. Och vi stiftar inte olika lagar för olika grupper. När politikerna frestas att göra detta reagerar lagrådet eftersom det skapar rättsosäkerhet – olikhet inför lagen. Vad gäller egentligen?

Straffet skall sona brottet och upprättelse är möjlig. Förlåtelse är det optimala – inte alls enkelt men oftast mycket befriande. Hämnden är ljuv, sägs det. För vem? Hämnd är ett främmande begrepp i vårt system. Det är osvenskt. Terrorister och våldsverkande extremister ägnar sig åt det. Vill vi bli sådana? Vill vi också ropa på blod och mer våld, hårdare tag. Har vi inte utvecklats och lämnat ”öga för öga, tand för tand”? Förlåtelse och nåd skall inte underskattas!

Många talar idag om ökad otrygghet. Men behöver vi hämnden? Den gör ingen trygg. Vi behöver däremot ökad tillit till vår svenska rättsstat. Politikerna, lagstiftarna, har att se till att förutsättningar ges så att lagarna följs och att brott klaras upp. Ett lands lagar sätter gränser och riktning. Sveriges Riksdag, de folkvalda, gör det i Sverige. Demokrati. Det är svenskt!

Och idag flaggar vi med korsprydd blågul fana. Vårt lands kristnande har alltså format vårt rättstänkande och våra grundvärderingar under lång tid. Jag hoppas, att det får fortsätta vara **svenskt** och prägla vår lilla nation.

Ann Lång

Internationellt – Ett cafésamtal i London, januari 2018.

Ett samtal om Engelska kyrkans fem vägledande riktlinjer för såväl traditionalister som modernister, om mission och evangelisation, om hur biskopen tänker om prästernas skilsmässor m.m. Den som önskar en översättning är välkommen att höra av sig. Del I.

- Just dealing with some of the facts, first of all, about the five guiding principles and the distinctive approach we take to men's and women's ministry, and things like that.

You have read the Five Guiding Principles?

- Yes, I have.

- You know that these, and the practical provisions associated with them, were the outcome of talks between people representing different views following a failure of the previous attempt to introduce women bishops. It was realised then, that a different approach was needed if progress was to be made since traditionalists together made up a blocking minority in the General Synod. I was a part of the group which negotiated the eventual settlement.

- Hm.

- It was out of those talks that the House of Bishops' Declaration emerged. This is the document which contains the Five Guiding Principles, but it also sets out practical provisions and the way in which they should work within the Church. It was not designed to be a highly legalistic set of rights and responsibilities. It was more a description of what we were aiming at with the ideal of leaving it to individual dioceses to work out exactly how to do it but giving people the right to appeal if they felt that their theological convictions were not being honoured.

There are two predominant groups within the Church of England both of which want to see distinctive ministries for men and women. There are the Anglo-Catholics where Forward in Faith is leading them - you are already informed by Colin Podmore. In order to activate the provisions in the House of Bishops' Declaration, church councils have to pass resolutions asking for arrangements to be made for them. The number of Anglo-Catholic churches which have passed resolutions is about 450.

- When you say church councils, how are they related to the parish?

- It is the Parish Church Council.

- Ah, church council of the parish?!

- In England it is slightly complicated because the smallest unit of government is the parish council. So the Parish Council is not the same as the Parochial Church Council.

- So we have the same thing.

- About 450 Anglo-Catholic churches have passed these resolutions.

Typically they tend to be rather small congregations

- Ah. How many people in each?

- You would have to ask Colin Podmore but it would not be unusual to find a church with about thirty people, as an average figure for the 450.

There will of course be much larger churches but on average that would be the case.

- Now the second group who believe in the distinctive ministry of men and women are the evangelical group. And it was decided that there should be a Church of England bishop for this group because there were no bishops anywhere in the Church of England that held the evangelical view of male headship, at that point. And yet there had been such a significant number of them that they had managed, together with the traditional Catholics, to block the previous legislation. That led to the creation of the post that I occupy.

- So you are the one..?

- Yes, I am the one evangelical bishop in the Church of England who believes in the distinctive ministries of men and women. And the number of evangelical churches that have past resolutions is round about 120.

- 120?

- But, they tend to be much larger churches than the Anglo-Catholics and some of them are very large indeed.

- Aha.

- So they include for example St Helen's Bishopsgate, served by seventeen members on the staff. There are many hundreds in their congregation. In the northern part of the country, Christ Church Fulwood in Sheffield, has many hundreds of members. I do not know how many. However, typically, the average size of evangelical churches would be more like 80 or 90.

Now, the reason why conservative evangelicals were willing to discuss arrangements under the House of Bishops' Declaration – and indeed the reason that I accepted the role that I have – is because of a general belief amongst conservative evangelicals that issues of gender, so far as they relate to ministry, are second order, not primary issues. In other words, they are issues on which we can agree to disagree. We can compromise. The reason for this is that we recognise that there are some who genuinely seek to live by the authority of the Word of God but who take different views from us over what the Word of God leads us to conclude concerning men's and women's ministry. Furthermore, the outcome of that disagreement affects a matter of church order, it does not bear on the nature of the Gospel. So for these two reasons we were prepared to consider this compromise.

The issue is very different when it comes to sexuality and the whole issue of whether or not same sex marriages can be blessed by the Church. That is a different issue because we believe it to be primary. It affects our definition of marriage, of holiness, and ultimately it bears on the issue of salvation according to 1 Corinthians 6. This means that the approach adopted by the Five Guiding Principles will not be a way of resolving this particular disagreement. Whilst there is much discussion on 'good disagreement' within the Church of England, the differences we have over the Five Guiding Principles will not provide us with a way of living together since the issues involved affect our very definition

of an apostolic church.

At the moment, the doctrine of the Church of England is clear about marriage and relationships – and for that reason, even though there are many who wish to change this doctrine, we can continue to minister within the Cof E with integrity.

The outworking of the arrangements for dealing with disagreements over women bishops varies from one diocese to another. I have spent the last two years travelling the country in order to have discussions with diocesan bishops and parish church congregations, discussing the particular ways in which arrangements could be worked out in the various local settings. This means that there is some difference in practice between different parts of the country. In some dioceses, the diocesan bishop is very happy for me to come in and preach but not keen for me to exercise any other episcopal ministry such as confirming or ordaining people. In other dioceses, there is much greater freedom for me to minister.

In London, a female diocesan bishop has now been appointed and this is the third most senior post in the Church of England. She has a very generous approach to the outworking of the Five Guiding Principles in her diocese and the particular arrangements that have been agreed there will, I hope, become a model for all dioceses to follow.

Fortsättning följer.

Lokalt:

I. Referat Jönköpingsdekanatets stämma.

Den 24 mars höll Jönköpingsdekanatet dekanatstämma i Villstads församlingshem. Vid årsmötesförhandlingarna omvaldes Marie-Louise Lundström och Sven Turesson som ledamöter i dekanatrådet på tre år. Christian Braw omvaldes som ordförande på ett år.

Innan årsmötesförhandlingarna höll komministern Bo Johanneryd, Ljungby, ett inspirerande föredrag över ämnet Gudstjänst i Ande och sanning. Ämnet finns i Jesu samtal med kvinnan vid Sykars brunn (Joh 4), där Jesus säger att de som tillber Gud måste tillbe i ande och sanning. Alltså är gudstjänsten beroende av Anden och Ordet.

Psalmbok, evangeliebok och handbok ger oss redskap för att fira gudstjänst. För att det ska bli goda gudstjänster har framför allt prästerna ett brukaransvar av dessa böcker. Psalmbok och handbok ger idag många alternativ för våra gudstjänster. Om man jämför olika handböcker för Svenska Kyrkan kan man mellan dem se olika förskjutningar. I den senast beslutade handboken kan man se detta i t ex hur den treenige Guden benämns och hur olika bilder av Gud används. Vi kan se ett mera opersonligt drag (Fader byts ofta mot Gud) och det hierarkiska draget tonas ner (vi ser mindre användning av ordet Herre). När det gäller vår nuvarande evangeliebok kan man se en mera könsneutral ton i böner och söndagarnas ämnen jämfört med tidigare. Man kan också ha synpunkter när det gäller vilka texter man tagit med respektive inte tagit med i evangelieboken.

Bo pekade också på något i gudstjänsten som vi i vår tradition inte uppmärksammat speciellt mycket, nämligen delandet. Paulus skriver om detta i 1 Kor 14:26 och framåt. Självt har Bo ibland låtit en församlingsbo välja en psalm, och berätta varför den betyder mycket för honom/henne.

I samtalet efter föredraget konstaterade vi att agendorna blir ännu mera nödvändiga med nya handboken, eftersom alternativen för olika moment i gudstjänsten är många. Till exempel finns 15 olika inledningsord att välja mellan. Här finns då exempel som ska vara lämpade för många olika typer av gudstjänst, från högmässa till familjegudstjänst.

En hel del bra finns med från 1986 års handbok. Det finns möjligheter att välja alternativ så att det blir en bra och fullödlig gudstjänst. Tyvärr finns också möjligheter för det motsatta. Brukaransvaret kommer att avgöra.

Dagen avslutades med andakt i Villstads kyrka, där vår dekan Mattias Fjellander predikade.

Sven Turesson

II. Ur *Vänbrev från Jönköpingsdekanatet och dekanatsgruppen i Kalmar-Kronoberg Pingsten 2018.*

“Nu är beslutet fattat. Det ska bli muslimska böneutrop i högtalare varje fredag i Växjö. Det som skall ropas ut är följande: ”Allah är större och Muhammed är hans profet.” Vi kristna svarar: Det är Jesu Kristi Fader, som är himmelens och jordens skapare, och sanningens tecken är bekännelsen till att Guds Son blivit människa i Jesus. Jesus är Herren! *Det är i det personliga mötet* vi delar med oss av den underbara bekännelsen att Jesus är Herren. Det mötet förbereder vi i bön, och det öppnas i trofast vänskap. Vi behöver inte högtalare, men vi behöver kärlekens Ande, som öppnar medmänniskors hjärtan.”

Många notiser:

Om radiomission www.noreasverige.se

Om det nya dekanatrådet.

Om Oasmötet i Varberg 24-28/7.

Om lokala kyrkodagar i Pjätteryd med Dag Sandahl och Folke T Olofsson.

Om sverigebonen.se

Bibelläsningförslag i Esra Nehemja.

Bibelstudievecka i Hjälmseryd utifrån f.f.a. hebreiskan med Mats Eskhult och Bengt Knutsson 2-6/7 på Hjälmserydsstiftelsen*.

Om dagar för Kyrka och Akademi om Andliga tillgångar 20-21/8*.

Om bönen för muslimer under Ramadan, se www.opendoors.se

Om studentföreningen Theofilns arbete i Lund www.theofil.nu.

Som regel om bibelstudiegrupper i Alvesta-, Nybro-, Rydaholm/Torpatrakterna m.fl.

Den som önskar är välkommen att höra av sig till Christian Braw för prenumeration och inspiration, Stora vägen 46, 360 52 Kosta.

Program och info om flyktingföreningen Jona kapell utanför Vingåker kan man också få genom att skriva till Göran Hallberg, Fridhem, Ättersta, 643 95 Vingåker.

Ta gärna initiativ till att informera lokalt, Christian Braw och Göran Hallberg kan tipsa hur.

Gudstjänst i ande och sanning

- några tankar med anledning av den nya kyrkohandboken.

Gudstjänst, kristen gudstjänst, har alltid med Guds Ande och Guds ord att göra – eller för att vara tydligare: kristen gudstjänst är helt beroende av Guds Ande och ord. Kristi kyrka lever genom den helige Ande. Detta absoluta beroende markeras i dopets och nattvardens liturgier genom epiklesen, bönen om den helige Ande. När Lima-dokumentet säger att ”hela nattvardshandlingen har ’epikleskaraktär’”, gäller det samtidigt allt i kyrkans liv: ”Som det nya förbundets gemenskap åkallar kyrkan förtröstansfullt Anden för att så bli helgad och förnyad, ledd fram till all rättfärdighet, sanning och enhet och undfå kraft att fullfölja sin mission i världen.”

När Wilhelm Stählin talar om gudstjänsten som ”kyrkans avgörande och centrala mysterium”, stryker han under, att kyrkan inte förfogar över detta mysterium; det är i allt fråga om den helige Andes verk. Stählin skriver att bönen om den helige Ande är ”nödvändig inte bara som epikles vid nattvardsfirandet utan i varje gudstjänst som ett vittnesbörd om att kyrkan ser allt hon gör som en hemlighet, som hon inte själv råder över och som djupast sett inte är hennes handlande utan Guds handlande i henne”.

Att ge kyrka och församling goda redskap för gudstjänstlivet är en grannliga uppgift. Jag tänker här på psalmbok, evangeliebok och kyrkohandbok. Det handlar om ingenting mindre än att ge redskap för en gudstjänst i ande och sanning. Den bärande principen för kristen gudstjänst har ju formulerats så – och det är en formulering som håller, en princip att återvända till – nämligen: *lex orandi est lex credendi*, som man ber (firar gudstjänst) så tror man. Kyrkans gudstjänst ska återspegla kyrkans allraheligaste tro. Och redskapen som för oss heter psalmbok, evangeliebok och inte minst kyrkohandbok ska hjälpa oss att göra det i vår gudstjänst, i vår tillbedjan.

För den som vill ha en kritisk genomgång av gällande evangeliebok, kan jag hänvisa till en artikel som jag skrev i SPT för nu rätt längesen: 2/2009.

Och så kyrkohandboken! Det är väl ingen som har undgått den omfattande debatt som har varit kring det förslag till ny kyrkohandbok som nu har blivit antaget. Debatten, kritiken har handlat inte minst om musiken, men de frågorna får jag lämna till de musikaliskt mera insatta. Vad jag kan konstatera beträffande musiken, är att det funnits mycket övrigt att önska, när det gäller processen – liksom när det gäller resultatet. Här finns ett brukaransvar, som särskilt åvilar våra musiker.

Ni som följt debatten vet att den för övrigt gällt såväl det teologiskt innehållsliga som gudstjänstens/mässans struktur. När det gäller det sistnämnda finns nu ett så brett register av variationer, att man å ena sidan kan fira mässan just så som vi är vana att göra enligt ett allmänkyrkligt mönster, men att man också å andra sidan kan fira en gudstjänst som slarvigt uttryckt kan se ut lite hur som helst. Man har alltså öppnat för att på punkt efter punkt avvika från det goda mönster som visat sig så slitstarkt.

När det gäller det teologiskt innehållsliga, finns åtskilligt att säga. Vad man övergripande kan säga, och med ännu tydligare skärpa, är vad man kunnat säga om evangelieboken: en ny-teologi med avvikelser från klassisk kristen tro gör sig på många ställen påmind. Den som har brukaransvar måste vara noggrann i sitt val av de alternativa böner och formulär som är handbokens. Det som inte minst slår en i den nya handboken är att det s k könsinkluderande och icke-hierarkiska språket än mer fått genomslag. Här gäller det att vara uppmärksam.

De kritiska anmärkningarna, när det gäller detta, kan vi samla under fyra punkter:

1 *Kyrkans omistliga kristologiska och trinitariska tro*

kommer till uttryck just genom de benämningar som nu fått stå tillbaka: 'Herre', 'Sonen', 'Fadern'. Det liturgiska språket kan inte fjärma sig från Bibelns och dogmats språk utan att detta får konsekvenser, nu överskådliga – därav det stora brukaransvaret.

2 *Bilder/metaforer*

är rikligt förekommande i Bibeln och i den kristna traditionen. Olika bilder kan tala till olika människor, i olika situationer och i olika tider. Inom hermeneutiken [tolkandets hantverk] pågår en diskussion kring bilder/metaforer som bl a rör bildernas dignitet; vissa s k bilder kan vara något mer än utbytbara bilder: analogier mellan den osynliga och den synliga verkligheten. Att tala om Gud som 'Fader' är det tydligaste exemplet på detta; i Ef. står det: "Därför vill jag falla på knä för Fadern, efter vilken allt vad fader heter i himlen och på jorden har sitt namn" (3:14). Någon har här talat om en real-bild. Det är inte det jordiska faderskapet som gett namn åt det himmelska, utan precis tvärtom.

3 *Ett opersonligt drag*

blir oundgängligen kännbart, när den första personen i gudomen inte benämnes 'Fader'. Det könsinklusive eller könsneutrala 'Gud' som oftast förekommer urholkar det personliga draget i den kristna gudsuppfattningen, stick i stäv mot vad evangelierna meddelar. Vi behöver inte använda ett opersonligt 'Gud', vi som fått nåden att lära Jesu Kristi Fader som vår käre himmelske Fader.

4 *Det hierarkiska draget*

i förhållandet mellan Gud och människa har uppfattats på ett sådant sätt, att det ytterligare förstärkt strävan efter ett mer könsinklusive språk också när det gäller Guds namn. Det har framhållits, att de hierarkiska formuleringarna (ex 'Herre') skapar avstånd mellan Gud och människa. Men om skillnaden mellan Gud och människa inklusive människans underordning suddas ut, har vi då inte lämnat den bibliska grunden, där

människan alltid är underordnad och kallad att leva i denna välsignade underordning, dvs under Honom som har skapat oss och gett oss allt.

När det gäller predikans ställning som ett fast moment i huvudgudstjänsten, finns ingen förändring. Det handlar som tidigare om att predikan utgår från en eller flera av dagens texter. Det handlar fortfarande om evangeliebokens treklang av texter. Det fakultativa moment efter de båda första läsningarna, som i nuvarande kyrkohandbok har *en* formulering: ”Så lyder Herrens ord” – ”Gud, vi tackar dig”, har i den nya HB alternativa lydelse. Man anar att variationerna finns där för att tillmötesgå också en mera liberal bibelsyn.

När det gäller högmässans andra förkunnelsemoment, skriftetalet eller beredelseordet, finns i förslaget till ny kyrkohandbok endast en rest. Mässans inledande del har där rubriken ”Samling” i stället för som tidigare: ”Beredelsen”. Också termen beredelseord, som i nuvarande handbok ersatt skriftetal, är borta. Det heter dock att ”inledningsordet kan utgöras av förkunnelse inför Bön om förlåtelse och Förlåtelseord”. Här finns alltså fortfarande en öppning för bruket av det stycke förkunnelse som så länge hört skriftermålet till.

Kristi kyrka är i allt beroende av den helige Ande. Gudstjänstfirandet tillhör kyrkans och församlingarnas livsnerv. Så låt oss fira gudstjänst! Det är vi, den gudstjänstfirande församlingens ’vi’, som tillsammans firar och gestaltar gudstjänsten. Och att vi är kallade av Herren själv att göra det står helt klart. Det tredje budet – lika viktigt som andra bud! - handlar ju om detta, och den nytestamentliga uppmaningen är denna: ”låt oss inte försumma våra sammankomster, som några brukar göra, utan uppmuntra varandra, och detta så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig” (Hebr 10:25).

Veni Sancte Spiritus! Kom helige Ande!

Bo Johanneryd

Hälsning från v.ordf.

Lika stor framgång som 1986 års handbok var för den kyrkliga förnyelsen, lika stor motgång innebär den handbok som kyrkomötet 2017 beslutade om. I skrivande stund återstår det att se hur många fler skandaler som kommer att kanta det projektet och hur lång tid det bär. Biskopen i Karlstad har försökt att påpeka (Kyrkans Tidning 3 maj) denna handboks intention att vara så samtida som det går, med dem som på plats firar gudstjänsten. Problemet med den intentionen är att den förutsätter präster som är väl insatta i vad det innebär att fira gudstjänst. Jag menar att under lika lång tid som denna handbok förberetts (i princip sedan förra antogs), under lika lång tid har undervisningen om och förståelsen av prästämbetet undergrävt. Och intentionen blir omedelbart föråldrad. När nu t.o.m. det s.k. postmoderna anses föråldrat – vad finns det då att förnya? Under prästutbildningen i Lund hette det att gudstjänstgruppen skulle förbereda väl. Praktiken blev en gudstjänstordning utan större variation.

Den stora skillnaden är gudstjänstfirare som inte säger Amen till allt. Som enskild gör du skillnad!

Anspråket ligger i att man hävdar att denna handbok är den hitintills mest inklusiva, d.v.s. gudstjänstfirare ska känna sig bekväma oavsett kön. Problemet med ambitionen är att då någon enskild eller grupp beskriver sig som beklämd av de beslutade alternativen faller den nu antagna handboken pladask.

Jag tror förvisso att inte så få unga kommer att uppleva det lättare att känna igen sig (präst- och lärarutbildningsnivå har följts åt under denna tid). Samma språknivå som i skolan. Jag är övertygad om att det traditionella, det som handboken 1986 anknöt till, kommer att vara det mest efterfrågade. Den hållningen ska vi vara med och utveckla. Vi räknar med bättre förslag. I öknen syns vad man saknar.

Låt oss inte stirra oss blinda på agendans formulering utan snarare peka på grundfrågan om man och kvinna, om far och mor, det som är ungdomarnas aktuella frågor. De frågorna är intimt förknippade med hela det ämbetsprojekt som Svenska kyrkan fått leva med sedan 60-talet. Far och mor skulle kunna vara utbytbara. Synoden gav ut boken "Inte oordningens Gud", men mer kan göras. Kanske något för Kyrklig Samling?!

Evangeliet ger perspektiv som nu är satta på undantag: en himmelsk far som sörjer för och sänder hjälparen till var och en som ber i Jesu namn. Allt fler söker sina fäder och mödrar. JN

Vid årsstämman fick vi avtacka avgående Marie-Louise Lundström som senast funnits med i Synodrådet fyra år samt Hanna Lindholm och Kåre Strindberg som suttit med dubbla tiden. Stort tack även till Lennart Sten och Anders Eliasson för avgörande insatser för ett fortsatt Synodarbete. Marie-Louise valdes till sammankallande i valberedningen. Stämman valde in John G Olnert, Gunvor Vennberg, Oscar Wessman och Kerstin Sidenvall Karlgren. Välkomna! Huvudärendet gällde presesfrågan. Rådet fick förtroendet att arbeta vidare med den frågan. Ska vi plocka upp den gamla paragrafen som den var eller ska den modularas? Rådet kommer att be om råd.

Synodrådet i sin helhet eller i delar kommer gärna till era orter. Det finns olika slag av bibelstudie-/gudstjänstgemenskap som kan komplettera ett obefintligt/utarmat gudstjänstliv. Den avgörande frågan gäller att be en präst komma, antingen för enskild själavård eller till något mer gemensamt, t.ex. ett bibelstudium. Där kan bara du själv avgöra. Rådet och/eller kontaktpersonerna som redovisas sist i denna information kan hjälpa till att förmedla kontakt.

Psalm

1. Kalken står här torr och tom, kallar till att vända om.
Herren gör utav oss bröder när i mässan han oss föder.
Kom nu präst och gör ditt bästa det är Gud som gör det mesta.
Det är Han som ordnar fest, det är Han som gjort Dig, präst.
2. Prästen står här torr och tom kallar till att vända om.
Torkan hans får oss att törsta, frestas vi, är han den första.
Kom nu präst att korset bära som åt Jesus ger all ära.
Det är tjänsten din som gör Kyrkan stark och arbetsför.
3. Kyrkan står här torr och tom kallar till att vända om.
Sions väktare ska veta - bruden slutar ej att leta.
Kom nu präst och bli vid Ordet - sluta ej att bruka bordet.
Herren ger åt folk i sin nådemedlets ädla vin.
(Gunvor Vennberg 2017)

Synodrådet 2018-2019.

Ordf. Obesatt (SYM 180501).

v.ordf Jonas Nilsson (2019), Hjälmseryd, Ängshuset, 570 02

Stockaryd, 072 931 83 42, jonas.nilsson@abo.fi

Ordinarie: Lars Gustafsson (2019) Träslövsläge, Göran Hallberg (2020)

Vingåker, Ann Lång (2020) Klippan, John G Olnert (2020)

Katrineholm, Gunvor Vennberg (fyllnadsvald till 2019) Vännäs.

Suppleanter: Marie Persson (2019) Styrö, Gunnar Persson (2020)

Göteborg, Oscar Wessman (2020) Skara, Kerstin Sidenvall Karlgren

(fyllnadsvald till 2019) Kävlinge.

Synodens Tankesmedjas debattredaktör och ansvarig utgivare

Ann Lång, Kungsleden 40, 264 94 Klippan, 073 374 67 33.

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

För att finna andra medlemmar på rimligt geografiskt avstånd, få tips om gudstjänster eller vettig präst i närområdet, tag kontakt med någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Malmö: Gerd Svensson 070 874 39 94

Småland: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 031 82 41 55

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04

Stockholm: Hans Gustafsson 070 594 75 68

Kåre Strindberg 070 670 59 68

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Hälsingland: Ulf Allenbäck 070 776 54 84

Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Hör av dig om du, din eller er församling, bibelstudie-/gudstjänst-grupp behöver förbön. Göran Hallberg samordnar, se telefon ovan.

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu Namn Amen.

Synodens Tankesmedjas kategorier (antal bidrag inom parentes):

1. Tre senaste. 2. Läst och noterat (2). 3. Kyrkoreflektion (3). 4. Kyrka här idag (4). 5. Man och kvinna (1). 6. Kyrka och ämbeten (1). 7. Kristna grundfrågor (4). 8. Övrigt (7).

Tips om man och kvinna: Certifierad oavsett kön?

<http://synoden.se/onewebmedia/Certifierad%20oavsett%20kon.pdf>

Debattredaktör och ansvarig utgivare, Ann Lång.

Bidrag och responser välkomnas, nya kontaktytor prövas!

Vänligen – hjälp oss hålla adressregistret aktuellt! Meddela
Kåre Strindberg, Gröndalsv. 110, 117 68 Stockholm.